



*„Ha egy kis pénzt akarsz keresni, írd  
könyvet! Ha egy csomó pénzt akarsz  
keresni, alapíts vallást!”*

*L. Ron Hubbard*

CSÁKI RÉKA

# A szcientológia nemzetbiztonsági vetületei

285

## A KEZDETEK

A szcientológia hazánkban ténylegesen az 1991-es egyházként való bejegyzését követően jelent meg. Az ezt követő egy-másfél évtizedben a szervezet honi térhódítása a vallások rendszerváltozást követő kínálati piacán rendkívül előnyösen zajlott le. Az egyház égisze alatt a következő időszak a szcientológia és az általa használt vallási technológia, a Dianetika intenzív terjeszkedését hozta.

Ehhez a terjeszkedéshez valójában nagyban hozzájárult az akkori kedvező jogi környezet is, a maga „liberálisabb” egyházügyi törvényével.<sup>1</sup>

A magyarországi szervezetet 1991-ben alapították, de az egyházi státuszától – és az ezzel járó anyagi támogatástól végül – a 2011. évi CCVI.<sup>2</sup> egyházügyi törvény fosztotta meg. Azóta – így aktuálisan is – hazánkban vallási egyesületként működik. Hivatalos megnevezése továbbra is maradt a szcientológia egyház, az angolszász terminológiában Church of Scientology.

A szervezetet az elmúlt közel 30 éves hazai fennállása alatt számos kritika érte, ezek közül jó néhány az utóbbi 1-2 évre datálható. Ezek azonban már régen túlléptek az egyszerű bírálaton. Ahogy a sajtóból is értesülhettünk – a Nemzeti Adatvédelmi és Információszabadság Hatóság (NAIH) többek között jogellenes adatkezelés, a Nemzeti Adó- és Vámhivatal költségvetési csalás, a Készenléti Rendőrség Nemzeti Nyomozó Iroda pedig kémkedés, kuruzslás, valamint személyes adattal visszaélés gyanúja miatt folytat nyomozást a szervezettel kapcsolatban.

Az is tény, hogy számtalan országban hozták összefüggésbe a szcientológiát ilyen és ehhez hasonló bűncselekményekkel. Több helyen be is tiltották, például Németországban, Görögországban, és a liberálisnak elismert Franciaországban is. Ahol azonban ez még nem történt meg, ott is jól megfigyelhető az államok határozott törekvése a szervezet marginalizációjára. Számos európai ország véli úgy, hogy működése ellentmond a jogállam és a demokrácia elveinek.

**286**

Ahhoz, hogy megértsük annak okait, hogy a szcientológia miért kerülhet újra és újra a rendvédelmi és nemzetbiztonsági szervek látókörébe, miért láthatnak bennük potenciális veszélyt, nem árt – legalább felületesen – ismernünk tevékenységüket, módszereiket.

A következő tanulmányban egy rövid bemutatást szeretnék adni a szervezetről és a hatóságok által vitatott tevékenységeiről.

## VALLÁS-E A SZCIENTOLÓGIA?

A szcientológia elképzelések és hitek rendszere, alkalmazott vallásos filozófia, amelyet L. Ron Hubbard science fiction író az ideái alapján dolgozott ki az ötvenes évek elején Amerikában. Eredetileg életmódjavító filozófiaként indult, de az évek során fokozatos metamorfózison ment keresztül, amíg „kvázi-vallássá”<sup>3</sup> vált. L. Ron Hubbard azzal a céllal hozta létre az egyházat, hogy megtisztítsa és felszabadítsa a Földet, valamint lelkileg kiegyensúlyozott társadalmat hozzon létre. Hubbard szerint ki-

zárólag a szcientológia biztosíthatja az ember fennmaradását a Földön, mégpedig az általa kidolgozott módszerek segítségével. A szcientológia egyfajta vallási gyakorlatot, technológiát jelent, amely a Dianetika módszerein alapszik. (A Dianetika a korábban ismeretlen lelki megrázkódások felfedésével és az egyénre gyakorolt káros hatásaik törlésével a reaktív elme kezeléséhez biztosított módszer. Az elmélet szerint ennek végeredményeként az egyén a lelki tudatosság új állapotába jut, amit az egyház terminológiájában „clear”-nek neveznek.)

Bár nem számít nagyobb társadalmi súllyal bíró vallási intézménynek, ennek ellenére egyes számítások alapján követőinek számát világszerte több millióra becsülik. Vallásszociológiai szempontból perifériális szervezetnek is tekinthetnénk, mégis számtalan – a hit kérdéskörét tanulmányozó – szakértő reakcióját váltotta ki a kétes hírnevű közösség. Nyilvánvalóan nem a nagy hagyományú vallási felekezetek körébe tartozik, de alternatív vallásként a továbbiakban is számíthat a kutatói érdeklődésre.

Annak meghatározása, hogy vallás-e a szcientológia, több szempontból is döntő jelentőségű lenne, de a mai napig nem sikerült kétséget kizáróan választ adni a kérdésre. In nuce ezt nem könnyű megkísérlni.

A szcientológiát különböző szerzők különféle társadalomtudományi és vallástudományi kategóriába sorolják. Az eddigi értékelések és kategorizálási kísérletek mindenesetre rendkívül színes képet mutatnak. A szervezet önmeghatározása és valódi mivolta között láthatóan nagy a kontraszt. A szcientológia híveinek véleménye szerint vallásuk nem dogmatikus, nincs kinyilatkoztatott istenképe, inkább a buddhizmushoz hasonlatos, világképe számos ponton különbözik a zsidó-keresztény vallásfelfogástól. A szervezet hivatalos honlapján leírtak szerint: *„A Szcientológia egy vallás, amelyet L. Ron Hubbard fejlesztett ki, és amely az ember valódi szellemi természetének és önmagához, családjához, csoportokhoz, az Emberiséghez, minden életformához, a fizikai univerzumhoz, a szellemi univerzumhoz és a Legfelsőbb Lényhez való viszonyának teljes és biztos megértéséhez kínál pontos útvonalat.”*<sup>4</sup>

A hívek véleményének – miszerint nem dogmatikus vallásról van szó – azonban merőben ellentmond az a tény, hogy az egyház lényegi tanításainak – amelyek mind a szervezet főideológusa, Hubbard műveiből erednek – kezelése literális értelmezés alapján történik. A tanok hiteles továbbadásának garanciáját abban látják, hogy azt egészen pontosan úgy kell érteni és alkalmazni, ahogyan azt Hubbard leírta. Pro verbo, azaz szó szerint.

A szcientológia – vallási létjogosultságának alátámasztására – több, a témában látszólag hiteles szakértőt is megszólaltatott.

*„Az én nézőpontomból – lévén teológus és filozófus, aki a Szcientológia vallást annak írásaiban és gyakorlataiban egyaránt tanulmányoztam – határozottan meg tudom erősíteni, hogy a Szcientológia a szó legteltesebb értelmében vallás”<sup>5</sup>* – nyilatkozta Urbano Alonso Galan madridi professzor, aki *„Egy igaz vallás”* címmel tanulmányt adott ki a szcientológiával kapcsolatban. A kiadványt hazánkban még az országgyűlési képviselőkhöz is eljuttatták, hogy ezzel szervezetük vallási minőségét bizonyíthassák a politikai döntéshozók platformján. Ez a nyilatkozat úgy tünteti fel a szcientológiát, mintha egyházi jellegét a római katolikus teológusok is elismernék.

Válaszként Karl Jozef Rauber pápai nuncius kijelentette: *„A parlamentben terjesztett szcientológiai kiadvány szerzőjéről nem tudunk semmit, a Vatikánban nem ismerik.”<sup>6</sup>*

Az egyik jelentős német nyelvű vallástörténeti lexikon<sup>7</sup> a következő megfogalmazást alkalmazza a szcientológiával kapcsolatban. *„Németországban a Szcientológia a veszélyes szekták prototípusának számít, amely csak annak érdekében tünteti fel magát vallásnak, hogy igénybe vehesse az ezzel együtt járó jogi és gazdasági előnyöket... További kutatások szükségességét fenntartva mindenképpen megállapíthatók vallási és spirituális vonatkozások a Szcientológia Egyház által szervezett szolgáltatások területén.”*

A katolikus egyház határozott véleménnyel rendelkezik a vizsgált szervezetről, amelyet a következő idézet is tökéletesen szemléltet: *„Maga a*

*szervezet és annak működése diktatórikus. Szabadságról beszélnek, de a gyakorlatban inkább gátolják azt, az ember identitását morálisan és szociálisan egyaránt szétrombolják. A Szcientológia végcélja szerintem nem vallási, sokkal inkább gazdasági.”<sup>8</sup>*

A kérdést, miszerint az adott szervezet megfelel-e a vallási besorolásnak, vizsgálta többek között Benjamin Beit-Hallahmi, a Haifai Egyetem pszichológus professzora is, „Scyentology: Religion or Raket? – Szcientológia: Vallás vagy átverés?” című, sokak által idézett tanulmányában, amelyben az egyház motivációit keresi.<sup>9</sup>

Az értekezés a szcientológiára való tekintettel lényegében két versengő állítást ütköztet. Az első – amelyet sokáig jogi és adminisztratív körökben állítottak – azt mondja, hogy a szcientológia olyan innovatív vállalkozás, amelyet talán félreértettek. A második, ennél markánsabb állásfoglalás szerint a szcientológia olyan vállalkozás, amelyet gyakran a bűnözők irányítanak és vallásként álcázzák tevékenységüket.

Annyi bizonyos, hogy amikor az alapító Hubbard az egyház struktúráját felállította, nem hagyományos vallási szervezetként vizionálta azt, hanem dogmatikus gazdasági egységként, amelyben minden szolgáltatásnak meghatározott ára van. A szolgáltatások szabott adományköltségei mellett állandó gyűjtéseket és pénzszerző projekteket szerveznek a felekezet illetékesei. A tőkés szemlélet tetten érhető, és a kapitalizmus motivációja is jól azonosítható a tevékenységükben. Az egyház fő „áru-cikke” a hubbardi technológia, amely álláspontjuk szerint minden bajra megoldást nyújt.

Összegezhető tehát, hogy a szcientológiával szembeni kritika gyakran a rendszer túlzott gazdasági orientációját emeli ki. Ezen bírálatok szerint a szervezet életében a vallás csak mint lényegtelen, többnyire üzleti hasznot elősegítő tényezőként jelenik meg.

A fenti áttekintés nem hivatott vallástörténeti állásfoglalást adni, csupán arra próbál rávilágítani, hogy milyen alapvető nehézségeket vet fel

a szcientológia kategorizálása. Mindenesetre tudományos-fantasztikus motívumaival, a kritikusokkal és kételkedőkkel szembeni határozott ellenállással és exkluzivitás iránti igényükkel sui generis szervezetként aposztrofálhatjuk őket.

## A SZCIENTOLÓGIA VALLÁSGYAKORLATA, SZOLGÁLTATÁSAI

Ahogy más vallások esetében is, a szcientológiában is feltűnnek szertartások, rítusok. Még ennél is fontosabb szerep jut a módszereiknek, vagy ahogy náluk nevezik, szolgáltatásoknak, amelyek segítségével – állításuk szerint – megvilágítják az utat a szellemi tudatosság és üdvözülés felé.

A szervezet vallásgyakorlati elemei, működése és szolgáltatásai olyan sokszínűek és összetettek, hogy azok már önmagukban is egy tanulmányt igényelnének, amibe a jelen tartalmi korlátokra figyelemmel nem bocsátkozom. A következőben csak azt az eljárást mutatom be, mely a leginkább vitatott a hatóságok körében.

Jelesül a központi vallásgyakorlat az auditálás vagy más néven procesz-szing. Konkrétan az a vitatott protokoll, amellyel kapcsolatban számos aggodalom felmerül, mert – a bírálatok szerint – súlyos visszaélésekre adhat lehetőséget.

A szcientológia hívei szerint csak a folyamatos auditálásokkal érhető el az úgynevezett clear (tiszta) állapot, amely a dianetikai eljárás ideális célja. Hitükkel ebben a vágyott állapotban a lelki tudatosság olyan szintje érhető el, amely a szcientológia előtt elképzelhetetlen volt.

Lényegében az auditálás a szcientológia elsőrendű terápiás módszere. Legegyszerűbb formája az, amikor az auditor (egyfajta terapeuta) megkeresi az *engramokat* (lelki vagy fizikai fájdalomhoz kapcsolódó tudatalatti emlékeket), újra és újra elmondhatja ezeket a pácienssel, míg meg nem szűnik a jelenre gyakorolt káros hatásuk. Az auditálás során *procesz-szekeret* alkalmaznak – az auditor által feltett pontos kérdés vagy utasítás-

sorozatokat –, amelyek segíthetnek a személynek abban, hogy megtalálja a lelki gyötrelem területeit. Sok különböző auditálási processz létezik, és vélelmük szerint mindegyik fejleszti az egyén arra való képességét, hogy szembe tudjon nézni létének egy részével, és kezelni tudja azt.

Az auditálás, ahogy az egyén magasabb szintű szolgáltatásokban vesz részt, az alapvetőtől az intenzívebb, átfogóbb vallásgyakorlatig terjed.

Az egyik leghíresebb kilépett magyar szcientológus – Bonyai Péter – szerint az auditálás a katolikus gyónás metódusához igen hasonlatos beszélgetés. Célja, hogy töröljék a hívő agyában elraktározott, a boldog életét akadályozó káros emléknymokat. Az auditáláson minden elhangzó mondatot a dokumentáltság alapelve mentén írásban rögzítenek és megőriznek, de sűrűn készítenek videófelvételt is a „szellemi tanácsadások” során. Ezeket az adatokat az úgynevezett PC (preclear) dossziékban gyűjtik.

Egy, a NAIH által igényelt klinikai igazságügyi szakpszichológiai szakértői véleményben kizárólag pszichológiai szempontok alapján vizsgálták az auditálás folyamatát.

A felkért szakértő végül 177 oldalas hatástanulmányban foglalta össze megállapításait, és – az auditálási eljárással kapcsolatos összes lefoglalt dokumentumot áttekintve – lényegében a következő megállapítást tette: „Az auditálási probléma feltárási eljárás során tehát gyakorlatilag a gyógyászati módszertanból ismert, egészségügyi tevékenységként folytatott szuggesztív kommunikációval társított biofeedback technikát valósítja meg.”<sup>10</sup>

Kijelenti továbbá, hogy az auditálás során alkalmazott módszerek közül több is tudatmódosulást indukál, ily mértékben hipnoterápiaként működik, magyarul a hipnózissal hasonló hatást vált ki. Azt is leírja, hogy az „ettől eltérő módszereik is a tudat beszűkítését és az alany szociális behódolását eredményezik”.

Az auditáláson minden hívő részt vesz, korra és nemre való tekintet nélkül. Az egyház tagjaival különféle, akár több mint száz kérdésből álló

kérdőívet/kérdőíveket töltenek ki. Létezik például életút- és önéletrajzi kérdőív is. A következő néhány sorban az utóbbi dokumentumban található kérdések egy részét tekinthetjük meg.

Részletek az Önéletrajzi kérdések, áttekintés elnevezésű dokumentum eredetileg 110 kérdéséből:<sup>11</sup>

1. Sorold fel barátaidat!
2. Milyen a viszonyod a gyerekeiddel?
3. Sorold fel az összes gyereked nevét és korát (beleértve a mostoha-gyereket is)!
4. Sorold fel a testvéreid nevét és házastársaik nevét, ha vannak.
5. Közvetlen kapcsolatban állsz-e hírszerző szolgálatokkal akár személyes múltadon vagy közvetlen családi kapcsolataidon keresztül? Milyen hírszerző szolgálatokkal? Add meg azon személyek neveit, akik kapcsolatban vannak az ügynökséggel! Név? Foglalkozás? Pontos részletek?
6. Kapcsolatban vagy-e vagy alkalmazott vagy-e bármilyen kormány-szervi ügynökségnél, vagy kapcsolatban voltál-e valaha, vagy alkalmazva voltál-e valaha egy kormányzervi ügynökségen? Milyen időpontok között? Milyen ügynökségen?
7. Szolgáltál-e valaha a kormány vagy fegyveres erők egy magas biz-tonságú részlegén vagy katonai egységénél? Adj részletes adatokat arról, milyen volt a munka?
8. Sorold fel, időrendi sorrendben, bármilyen betegséget, balesetet, tartós sérülést, amin átestél! Gondoltál-e valaha arra, hogy öngyil-kosságot kövess el?
9. Jegyezz fel bármilyen homoszexuális tevékenységet, a legkorábbi időponttól! Kivel, mit csináltál? Milyen gyakran?
10. Sorold fel az összes csoportot és szervezetet, amelyekben részt vettél! Beléptél-e valaha elnyomó csoportba?
11. Elkövettél-e valaha bármilyen bűncselekményt, amivel zsarolhat-nának? Van-e bűnözői múltad? Szedtél-e valaha LSD-t vagy annak bármely származékát? Jelenleg árulsz-e kábítószeret? Milyen ká-bítószeret? Kinek adtál el?



12. Vannak-e kapcsolataid vagy befektetett tőkéd, amely személyes bevételt jelenthet számodra? (Add meg a személyek, szervezetek neveit!)
13. Azért vagy a szcientológiában, hogy újságsztorikat szerezz, vagy hogy általánosan szétdúld a szervezetet?
14. Adj egy részletes és általános leírást magadról, beleértve a legkorábbi bármilyen szexuális élményedet. Mikor kezdtél randevúzni, és az összes személy nevét, akivel kapcsolatod volt. Csinálj egy időrendi leírást a személyek neveiről, akikkel szexuális kapcsolatod volt, és hogy mit csináltatok. Írd le hozzávetőlegesen, hány alkalommal folytattál bármilyen tevékenységet, és jegyezz fel bármilyen perverziót, amelybe bocsátkoztál. Ki? Mikor? Milyen gyakran? Légy annyira részletes, amennyire csak tudsz.
15. Valamelyik szülőd vagy gondviselőd ellenséges volt-e valaha a szcientológiával szemben?
16. Sorold fel szüleid nevét és címét!
17. Házasságban élsz-e/egyedülálló/elvált/elkülönült vagy-e?
18. Kifejezett-e édesanyád, édesapád ellenvéleményt a Dianetikával vagy a szcientológiával kapcsolatban?
19. Sorold fel szüleid jelenlegi és korábbi munkahelyeit!
20. Sorold fel barátaidat!
21. Milyen a viszonyod a gyerekeiddel?
22. Sorold fel az összes gyereked nevét és korát (beleértve a mostoha-gyereket is)!
23. Fenyegetőztél-e azzal valaha, hogy bepereled, vagy zaklatod, vagy támadod a szcientológiát vagy a szcientológusokat, vagy része voltál-e valaha bármilyen támadásnak vagy fenyegetőzésnek? Adj részletes adatokat erről!
24. Volt-e szaktárgyad a pszichológia például egy főiskolán vagy egyetemen? Az iskola neve? Milyen időpontok között? Adj részletes adatokat róla, beleértve azt is, hogy hol csináltad?
25. Van-e valamilyen pszichológiai vagy pszichiáter képesítésed?
26. Voltál-e valaha beszélgetésen vagy bármilyen kezelésen szociális munkásnál, tanácsadónál, pszichológusnál vagy pszichiáternél? A személy neve, aki megnézett? Beosztása, munkahelye? Hány alkalommal voltál nála?

27. Beutaltál-e valakit bármilyen otthonba pszichológia, pszichiátriai vagy mentális intézetbe? A személy neve, akit beutaltál? Mikor? Az intézmény neve? A pszichológus vagy pszichiáter neve, aki kezelte őt?

A kérdések láttán felmerül a dilemma, hogy miért szükséges egy egyháznak, hogy tagjai magánéletét ilyen mélységig ismerje. A közösségből kiugrottak elbeszélései alapján azért, hogy függő viszonyban lehessen tartani a hívőket. Ismerjük be, hogy a fent látott kérdések közül számtalan érzékeny témákat feszeget (egészségügyi, pénzügyi, szexuális magatartás, kábítószer-használat stb.), és az arra adott válaszok később könnyedén alkalmasak lehetnek a visszaélésre, rosszabb esetben zsarolásra.

Kifejezetten aggályos továbbá, hogy több kérdés is vonatkozik harmadik féllel kapcsolatos információkra. Nekik, harmadik személyként fogalmuk sincs arról, hogy a szcientológia egyház kifejezetten szenzitív információkat gyűjt, tárol, illetve továbbít róluk, akár külföldre is.

Dr. Császár-Nagy Noémi a fentebb már hivatkozott hatástanulmányban így fogalmaz erről és az ehhez hasonló auditálási protokollokról: *„Mind-ez a fokozottan szenzitív adatokra vonatkozó, illetve az egészségügyi adatkezelés szabályait kívánná meg megfelelő indokkal, mely nem lehet egyházi: így sem gyónás, sem vallomástétel. Hasonló leírt és rögzített dokumentumok nemzetbiztonsági kockázata is mérlegelendő.”*

És mi a szervezet magyarázata a kifejezetten részletes kérdésekre? Az, hogy ők csak más vallási közösségekhez hasonlóan, a hozzájuk fordulók lelki fejlődésének segítése céljából – a minél részletesebb kérdések segítségével – készítik el tagjaik „személyiségtérképét”.

## A SZCIENTOLÓGIA „TITKOSSZOLGÁLATA”, AZ OSA

A tudatos profi hírszerzési infrastruktúrákkal is versenyre kelhet a következő oldalakon bemutatott szervezeti egység, a sokak által a szciento-

lógia saját „titkosszolgálatként” számon tartott Office of Special Affair (Különleges Ügyek Irodája), röviden az OSA.

A Különleges Ügyek Irodája működéséről legendák születtek, tevékenységüket évtizedek óta homály fedi. Az USA nyomozó hatóságainak, valamint több európai ország rendvédelmi, illetve nemzetbiztonsági szervének kitartó munkája eredményeként azonban egyre több adat látott napvilágot ténykedésükről.

A téma vizsgálatakor autentikus forrásként tekinthetünk a kiugrott szcientológus hívekre. Fontos, hogy a totalitárius szervezet olyan volt tagjai osztják meg tapasztalataikat velük kapcsolatban, akik az egyház belső struktúráit és magatartásmódjait, valamint a pszichikai manipulálással elért befolyásolás technikáját kitűnően ismerik.

A szervezeti egység áttekintésénél lássuk először az egyház saját leírását a Különleges Ügyek Irodájáról. *„A Különleges Ügyek Irodája felelős az egyházat érintő minden jogi ügy vezetéséért és koordinálásáért. Emellett nyilvános információs anyagokat tesz közzé a nagyközönség, a kormányok, a média és az Egyházhoz hasonló érdeklődésű egyéb vallási és társadalmi csoportok számára a szcientológia társadalmi helyzetet jobbtó munkájáról. Az OSA felügyeli az Egyház társadalmi reformprogramjait is, ezek között az emberi jogok megsértéseit leleplező programokat is.”<sup>12</sup>*

Az egyház fórumain és kommunikációs csatornáin ragaszkodik a fenti állításokhoz, ahhoz, hogy az egység jogi és kommunikációs ügyekért felel. Kritikusaik azonban kétkedéssel szemlélik az OSA tevékenységét.

A szervezet fennállása óta számtalan adat látott napvilágot, amely azt hivatott bizonyítani, hogy a szcientológia igenis egy, a titkosszolgálati struktúrához hasonló szervezetet is működtet. A források zömét a már említett kiugrott tagok adják, akiknek volt dolguk az OSA-val, vagy esetleg maguk is a részlegen tevékenykedtek.

Bírálóinak soraiban előkelő helyet foglal el a Német Alkotmányvédelmi Hivatal (Bundesamt für Verfassungsschutz/BfV) is. Évtizedek óta tanulmányozzák az OSA-t, és kerülve minden túlzott politikai korrektséget, nyíltan a szcientológia saját titkosszolgálataként emlegetik ezt a szervezetet. Évkönyvekben olyan nemzetbiztonsági kockázati tényezők mellett említik a szcientológiát, mint az iszlám radikalizáció, a terrorizmus, a török szélsőséges terrorszervezetek, a proliferáció vagy éppen a kiberbűnözés. Feladatkörüket, valamint a biztonságot érintő tendenciákat összefoglaló évkönyvekben minden évben szentelnek fejezetet a szcientológiának is, sőt külön – a szervezet tevékenységéről szóló – publikációkkal folytatnak – sikeres – felvilágosító tevékenységet társadalmi körökben.

Az évkönyvekben leírtak szerint az OSA egy hírszerző hálózat, amelynek célja, hogy külső kritikusait, ellenségeit eltávolítsa az útból. Felelős a propagandáért, dezinformálásért, eszközeiként csalást, fő kritikusaik zaklatását, volt tagok utáni kémkedést és politikai befolyásolást is alkalmaznak.

Történetét tekintve a Különleges Ügyek Irodáját L. Ron Hubbard hozta létre az 1960-as években, és ő volt az, aki személyesen meghatározta feladatait. Ilyen nagyratörő célok például, hogy miként hatástalanítsák az ellenséget és hogyan gyakoroljanak ellenőrzést a média és a politikusok felett.

A Német Alkotmányvédelmi Hivatal Baden-Württemberg tartományi honlapján így nyilatkozik az OSA alapításáról:

*„Az Egyház létrehozta saját titkosszolgálatát, a Guardian Office-t (Őrzők Irodája, GO) az 1960-as években. 1966-tól »Vizsgálati Osztály« néven tevékenykedtek tovább. Vezetésével a »Guardian« (Őrző) lett megbízva. Az első »Guardian« Marie Sue Hubbard volt, a Szcientológia Egyház alapítójának harmadik felesége. A GO az 1970-es években súlyos bűncselekményeket követett el, mint például betörést és lopást. A botrányok után utódszervezete a »Különleges Ügyek Irodája« (OSA) lett.”<sup>13</sup>*

Az említett – az 1970-es években történt – komoly bűncselekmények az Amerikai Egyesült Államokban *Hófehérke-hadművelet*<sup>14</sup> néven váltak ismertté, amelyeket Mary Sue Hubbard vezetett. A műveletekben a szcientológusok állami hivatalokba beépülve/betörve próbálták eltüntetni a róluk szóló kompromittáló adatokat. Politikusokat hallgattak le és több ezer oldalnyi anyagot loptak el, értékes információkat szerezve arról, hogy milyen lépéseket tervez a kormány a szcientológia ellen. Az akció 136 kormányügynökséget, konzulátust és nagykövetséget érintett a világ több mint 30 országában, és egyes becslések szerint 5000 szcientológus fedett ügynök vett bennük részt.

Az FBI (Szövetségi Nyomozó Iroda) 1977-re végül felgöngyöltette az ügyet, és látványos akcióban, több mint száz ügynökkel szállta meg a szcientológusok akkori központját, és juttatta Mary Sue Hubbardsot tíz vezető társával együtt börtönbe. Ugyanebben az időben az amerikai adóhatóság is célirányos ellenőrzéseket kezdeményezett az egyházzal szemben, amely akkoriban több százmillió dolláros tartozást halmozott fel. A szcientológia ellentámadásba lendült, méghozzá úgy, hogy több ezer adóhatósági munkavállalót perelt be, szinte megbénítva ezzel a hivatal működését. Az adóhatóság végül 1993-ban feladta a küzdelmet, és jótékonyossági szervezetté minősítette az egyházat, amely ezáltal a teljes szövetségi adómentességet is megkapta. Az OSA-nak egyes rendelkezésre álló információk szerint nagy szerepe volt az adómentesség kiharcolásában, és a szcientológia ekkor kezdett igazán szárnyalni az Amerikai Egyesült Államokban. (Itt érdemes megemlíteni, hogy az USA-ban a kilencvenes évek óta a szcientológia gyakorlatilag azonos megítélés alá esik a történelmi egyházakkal.)

Visszakanyarodva Európára, a BfV Baden-Württemberg tartományi honlapján az alábbi érdekes megállapításokat olvashatjuk. *„Az OSA megkülönböztet nyílt és titkos információgyűjtést. Az előbbi magában foglalja a társasági vagy kereskedelmi nyilvántartási dokumentumok gyűjtését vagy a szisztematikus médiaértékelést. A kilencvenes évek első felétől közzétett dokumentumok azt mutatják, hogy a rádiós interjúkat néha szó szerint rögzítették, és a sajtótermékeket úgy értékelték, hogy a megnevezett*

*személyek és intézmények gyűjtése listák szerint történt. A listákat a megfelelő jelentésekkel együtt másolták, és a megfelelő dossziéhoz csatolták a vizsgált személyről vagy intézményről. A kereszthivatkozási listákból (x-filing sheets) az a következtetés vonható le, hogy az OSA jelentős mennyiségű információt gyűjtött össze a kritikusokról és az ellenfelekről.”<sup>15</sup>*

A tanulmány alapján a nyílt adatgyűjtés során előszeretettel keresték fel személyesen is bírálóikat, amely látogatásokról – az egyház metodikájához hűen – később szintén feljegyzés készült. A titkos információgyűjtés elfedésére a szcientológusok újságírói legendát használtak. Az USA-ban pedig már az 1990-es években bevett szokás volt, hogy ellenségeikről, illetve kritikusaikról magánnyomozók segítségével szereztek adatot.

Szintén a BfV által összeállított 76 oldalas „Der Geheimdienst der Scientology-Organisation” (A Szcientológia Szervezet Titkosszolgálat)<sup>16</sup> című tanulmányban az olvasható, hogy az OSA ügynökeinek kiképzése során alapműként szolgál Carl von Clausewitz A háborúról című, ikonikus műve is. A több mint 80 oldalas értekezés kifejti, hogy az OSA milyen metodika mentén képezi ügynökeit. Oktatási tematikájukban az olyan beszédes „tantárgyak” szerepelnek, mint Security and Infiltration (biztonság és beszivárgás) vagy Investigation Tech (vizsgálati technikák).

A tanulmány hivatkozik a Szcientológia Egyház által kihirdetett – de csak a tagok egy bizonyos részének elérhető – politikai irányelveket megfogalmazó – levélre (policy letter), amelyben az OSA szervezeti felépítése is megtalálható. A levél alapján az OSA alosztály szervezeti ábrája a következőképpen nézhet ki:

- Biztonsági egység
- Adatgyűjtési egység
- Elemzésre szolgáló egység
- Támogatási egység

Két német újságíró, Frank Nordhausen és Markus Thöss egy egyórás dokumentumfilmet készített az OSA-ról, „Das Office of Special Affairs”<sup>17</sup>

címmel. Két év oknyomozó tevékenység eredménye az alkotás, amely során a riporterek az Amerikai Egyesült Államokban, Németországban, Görögországban, Oroszországban és Franciaországban keresték fel interjúalányaikat annak érdekében, hogy minél szélesebb körben gyűjtse- nek adatot az OSA-ról.

A film készítői Amerikában meginterjúvolták azt a Mike Rindert, aki 1983-tól volt az OSA vezetője. 2007-ben ugyan kilépett az egyházból, de annak ideológiájával azóta sem szakított, aktuálisan egy Független Szcientológusok nevű csoport szóvivője. Ő arról számolt be, hogy az USA-ban rendkívüli méreteket öltött az egyház politikai befolyása. Kifejtette, hogy hazájában lobbitevékenységgel mindent el lehet érni, és az egyház ezt a módszert mesterszintre emelvén, a legmagasabb körökben szerzett befolyást.

A két újságíró interjút készített Normann Zuhaneekkel is, a Németországi Különleges Ügyek Irodájának volt tagjával. A kiugrott hívő elmondta, hogy feladatuk olyan célszemélyek utáni kémkedés volt, akikre az egyház ellenségként tekintett. Munkájába beletartozott az is, hogy a célszemély szemetesének tartalmát hónapokon keresztül eltulajdonítsa, az abban található okmányokat összegyűjtse, és egy müncheni bérelt postafiók címre küldje. Zuhaneeknek egy „Németországi nyomozati terv” elnevezésű dokumentumban írta le az OSA vezetése, hogy pontosan mit kell tennie, milyen tematikus terv alapján gyűjtsön információkat. Beszámolója szerint olyan célszemélyre vonatkozó adatokat gyűjtöttek, mint a levelezései, gyógyszer- és alkoholfogyasztására utaló bizonyítékok, vagy például az, hogy milyen újságot olvasott az illető. Zuhane a Hubbard által lefektetett szabályok alapján járt el, amelyek hasonlatos célokat fogalmaztak meg, mint más állami titkos információgyűjtéssel felhatalmazott szervezetek. (Utóbbiak legálisan működnek és nem öncélú tevékenységet végeznek.)

Részletes kiképzést is kaptak, amely során megtanultak hazudni, valamint iránymutatást kaptak arra vonatkozóan, mit tegyenek, hogy cselekményük ne legyen tetten érhető és hogyan zaklassák a kiszemelt áldozat-

tukat. Olyan utasítással is ellátták őket, hogyha egy mód van rá, tegyék tönkre az áldozatot anyagilag.

A németországi razziák során a hatóságok bizonyítékokat találtak azzal kapcsolatban, hogy az OSA megfigyeléseket végzett, és mindenről feljegyzéseket készített, melyet a Los Angeles-i központjukba továbbítottak.

A filmben nyilatkozott Mark Headley exszcientológus is, aki „Behind the Iron Curtain of Scientology” címmel leleplező könyvet adott ki az USA-ban 2009-ben. A férfi 2005-ben lépett ki az egyházból, amelynek előtte propagandafilmeket készített. Elbeszélése alapján az OSA-tagok 20–40 éve az egyház tagjai, és teljes mértékig elkötelezettek a szcientológiával kapcsolatban. Meg vannak róla győződve, hogy az emberiség jövője az egyház kezében van, és ezért bármire képesek a szcientológiaért. Kiugrását követően az OSA őt is teljeskörűen megfigyelte. Frank Nordhausen és Markus Thöss megszerezte a Mark Headley-vel kapcsolatos nyomozati iratanyagot és lehallgatási jegyzőkönyvet, amelyet az egyház készített. Ezekből kiderült, hogy mind a magán-, mind a hivatalos telefonbeszélgetéseit lehallgatták. Még egy 2006-os születésnap ünnepségről készült részletes jegyzőkönyvet is találtak. Headley elmondta, hogy az OSA számos ügyvéd és magánnyomozó segítségét is igénybe veszi. Ezenkívül természetesen a világ minden táján vannak ügynökei, akik működtetik a rendszert. Elbeszélése alapján a kétezres években, tagsága idején hente körülbelül 100 000 dollárt költött az OSA az információgyűjtésre. A Német Alkotmányvédelmi Hivatal is megerősíti azt, hogy a Különleges Ügyek Irodája jelentős emberi és anyagi erőforrást fordít az információszerzésre. Az anyagi költségeket az ügynevezett biztonsági tartalék fedezi, amelyet többnyire vagyonos szcientológusok biztosítanak.

Az alkotásban megszólal a szcientológia egyik nagy kritikusának számító Bajor tartományi kormány képviselője is. A kormány 11. miniszterelnöke, Günther Beckstein elmondta: *„az OSA nagyjából úgy működik, mint annak idején a Német Demokratikus Köztársaságban a Stazi. Információkat gyűjt, melyeket később szisztematikusan fel lehet használni, amikor például valaki ki akar lépni az egyházból. A távozásukat fontolgató ta-*



*gokat meg lehet például zsarolni azzal, hogy a nyilvánosság elé tárják az esetlegesen kompromittáló információkat.”*

A Német Alkotmányvédelmi Hivatal szóvivője a következő markáns véleményét fogalmazta meg az alkotásban: *„A szcientológia pszichológiai kizsákmányolásra épülő totalitárius rendszer, amely nyíltan politikai bábérokra tör.”*

Egy Görögországot érintő, az 1990-es évek végén történt nagy leleplezés alkalmával, az egyháznál történt házkutatások során is kompromittáló anyagokat foglaltak le, amelyek hasonló horderejűek voltak, mint a Hófehérke-hadműveletet érintő botrány.

Az athéni szcientológia-központ átkutatása során számos terhelő dokumentumra bukkantak. Ezeket megvizsgálva körvonalazódott a szcientológia „Bulgravia” nevű nagyszabású terve. Céljuk volt, hogy a kommunizmus bukását követően befolyást szerezzenek Bulgária, Görögország, Albánia és Jugoszlávia kormányaiban.<sup>18</sup> A terv részeként első körben az országok közül a legfejletlenebb Albániába tervezték a beszivárgást. A lefoglalt dokumentumok az elképzelést részletesen ismertették: *„Albánia egy újonnan létrehozott demokratikus kormány, amely új távlatokat nyit meg számunkra. Figyelemre méltó előnyünk lesz a beruházások és a termelés létrehozásában.”* Az iratokban konkrétan eltervezik, hogy Albániában készek az első privát bankot, valamint építőipari vállalkozásokat létrehozni, a turisztikai és mezőgazdasági adottságokat kiaknázni, és a média bizonyos területeiből is részt kívántak szerezni. *„Lehetőség van Albánia első privát bankjának létrehozására. Az egyetlen követelmény a bankok bizonyos ismerete, az Albán Nemzeti Bank (a WISE tagjai számára könnyen beszerezhető) engedélye... Újságipar. Jelenleg számos új kis újság kerül közzétételre, és lehetőség van akár egy nagy újság vagy magazin felépítésére is.”*

Görögországban a terjeszkedést követően hamar úgy vélekedett a kormány, hogy a szervezet egyértelmű célja, hogy tönkretegy a családokat, kihasználja az embereket és sárba tiporja az emberi jogokat. Később

a házkutatások arra is rámutattak, hogy nemzetbiztonsági szempontból is veszélyt jelentenek. Az Athéni Szcientológiai Központban olyan bizalmas besorolású iratokat foglaltak le, amelyekből kitűnt, hogy az OSA nagyjából 2000 görög közéleti személyiségről vezetett nyilvántartást. Tudták, hogy kik az informátorok a titkosszolgálatban, a katonaságnál és a médiában. A rajtaütések eredményeként állami szintre emelkedett az ügy. A Görög Szcientológia Központban (KEFE) 1995-ben elkobzott iratok azt bizonyítják, hogy legalább 1993 óta a szcientológia és a görög Synaspismos párt vezetői kapcsolatban álltak egymással, és a párton keresztül a szcientológia egyház gyakorlatilag beszivárgott a görög politikába.

A lefoglalt adatok vizsgálatakor megállapítást nyert, hogy a szervezet célkeresztjében olyan prominens személyek voltak, mint a görög közrendért felelős miniszter, Antonis Bosnakoudis, aki ellen rágalomhadjáratot is indított az OSA. Az Athéni Államügyészség megállapította, hogy az egyház titkosszolgálati tevékenysége az egész államra nézve veszélyes. Ügyükben végül 2007-ben hoztak ítéletet, amely alapján betiltották a hagyományos szcientológus szervezeteket, amelyre válaszreakcióként ők egyszerűen nevet változtattak.

A „*Szcientológia ügynökei*” című film hivatkozik arra is, miszerint a lefoglalt athéni dokumentumok rámutattak, hogy a Szovjetunió szétesését követően milyen rendkívüli mértékű terjeszkedést indított Oroszországban az egyház. Sorra nyíltak a Hubbard-főiskolák és a Dianetika-központok szerte az országban. Még az állami hadiipari vállalatoknál is, mint például a JAK repülőgépgyárban, ahol polgári és katonai gépek is készültek.

Az egyik görög jelentésből előkerült OSA-telex bizonyítja, hogy az akkoriban 200 000 munkavállalót foglalkoztató repülőgépgyár igazgatója támogatta a Dianetikát és a Hubbard-módszert.

Frank Nordhausen és Markus Thöss a film készítésekor az Orosz Állami Dumába is elment interjút készíteni, amely során az Orosz Szövetségi

Tanács elnöke, Alexander Chuev foglalta össze az orosz kormány véleményét, mely szerint felettébb nyugtalanítónak tartják, hogy állami vállalatoknál tartanak diantetikai képzéseket, kiváltképpen a katonai komplexumokban.

Az Orosz Szövetségi Biztonsági Szolgálat (FSZB) is felvette a harcot a szervezettel. A 2000-es évek elején ellenőrizték a Szcientológia Egyház irodáit, és több száz OSA-dossziét foglaltak le. A razziák során hatóságokról, nagyvállalatokról és közéleti személyiségekről szisztematikusan gyűjtött információkat találtak.

A Berliener Zeitung 1998. 03. 29-én publikált egy cikket „Kirijenko absolvierte Scientology-Kurs”<sup>19</sup> (Kirijenko Szcientológia-kurzusokat végzett) szalagcímmel. Ebben arról a jogos félelmükről írnak, hogy az akkori orosz miniszterelnök, Kirijenko az egyház tagjaival kapcsolatos adatkezelési metodikát tekintve könnyedén zsarolhatóvá válhat. (Napjainkban egyébként ő az Oroszországi Föderáció atomenergetikai iparágát összefogó és felügyelő állami atomenergetikai konszern, a Szövetségi Atomenergetikai Ügynökség [Roszatom] elnöke.) Az orosz hatóság szerint a nemzetbiztonságot érintő területekre is beszivárgott a szcientológia. Az FSZB éppen ezért úgy kezeli a szcientológia egyházat, mint ellenséges titkosszolgálatot.

A fejezetben összeválogatott vélemények némileg érzékeltetik azokat a fenntartásokat, amelyekkel mind a szcientológia, mind pedig annak vizsgált szervezete, az OSA kivívott kritikusai körében. Látható, hogy a bírálók között olyan titkosszolgálati és rendvédelmi tevékenységet végző szakemberek is vannak, akik nyilvánvalóan szakmai szemszögből vizsgálták az OSA működését, és nem kifejezetten a szcientológia, mint vallási közösség működését bírálták, hanem a jogszabályokkal nem harmonizáló, illegális cselekményeikre helyezték a hangsúlyt.

A fenti példákkal szándékomban állt betekintést nyújtani az OSA által végzett tevékenységekre (nyílt és titkos információgyűjtés, megfigyelés, ügynökhálózat kiépítése, lehallgatás, legenda használata stb.), amelyek

erős hasonlóságot mutatnak az államok titkosszolgálati tevékenységével. Ráadásul a precedenseket tekintve nem nehéz esetleges párhuzamot felfedezni a szcientológia és a nemzetközi szervezett bűnözés térfoglalási metodikája között, gondolva itt a vállalatokba, államigazgatásba és diplomáciába történő beépülési szándékukba.

Ebben a törekvésben nagy segítségükre lehetnek azok a számos, világszerte működő szervezetek, egyesületek, cégek és vállalkozások, amelyek ezer szállal kapcsolódnak a szcientológus eszmékhez.

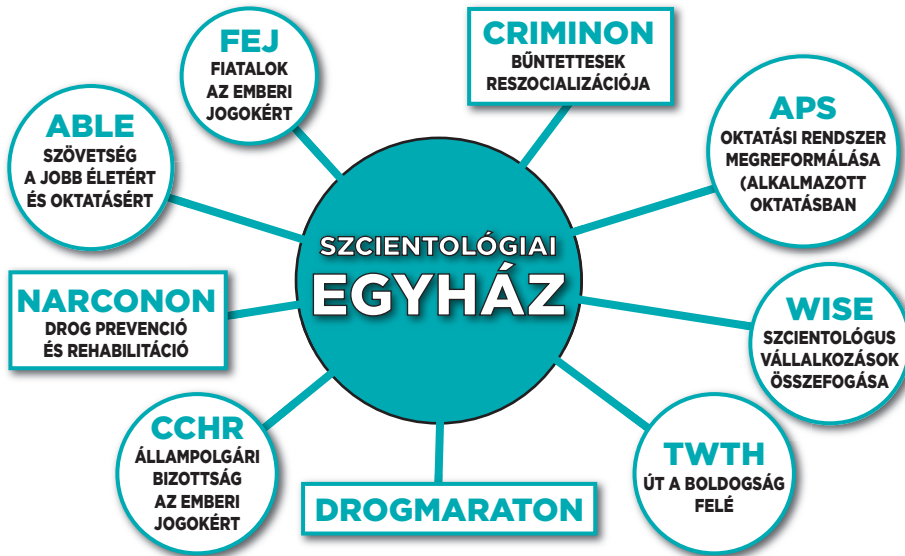
Ezeknek a szatelit szervezeteknek a pénzszerzésen túli céljai, hogy a szcientológia kedvező társadalmi megítélését erősítsék, a szcientológiai világlámpát minél több fórumon hirdessék és terjesszék.

## A SZCIENTOLÓGIA SZATELIT SZERVEZETEI

304

Ahogy Lugosi Győző, az „Adalékok a szcientológia negyedszázados magyarországi történetéhez” című tanulmányában fogalmazza: *„A szcientológia által folytatott prozelitizmus (aktív térítői/ügyfélszerzési magatartás) önmagában nem különbözik más vallási vagy egyéb (civil, politikai stb.) szervezetek hasonló buzgalmától. Ami újszerű és szokatlan, az az a körülmény, hogy a magát elsődlegesen vallásnak tartó szcientológia a toborzáshoz az üzleti szférában alkalmazott módszereket veszi igénybe.”*<sup>20</sup> A Dianetika és a szcientológia – csakúgy, mint valamennyi hozzánk kapcsolódó hubbardi „technológia” – bejegyzett kereskedelmi védjegyek. Így a szcientológia magát a vallást profanizálja, vagy egy más megközelítésben nézve az üzleti szolgáltatásait és technológiáit emeli szakrális pozícióba.

A következő képen a Szcientológia Magyarország Egyházhoz köthető szervezetek ábráját láthatjuk. Ezek közül választottam ki a legismertebbeket bemutatás céljából.



Forrás: <https://ripost.hu/cikk-megszereztuk-a-szcientologusok-gorog-dossziejat-2>

### **WISE - World Institute of Scientology Enterprises (Szciantológus Vállalkozások Nemzetközi Szövetsége)**

A WISE a szcientológiai vállalkozásokat tömörítő világszervezet. Egyesületüket nyitottnak tekintik, de elsődleges célcsoportjuk a szcientológus vállalkozások és vállalkozók. „A World Institute of Scientology Enterprises az egész világot behálózó olyan gazdasági szervezet, melynek célja a Hubbardi Technológia terjesztése, és a Szciantológiának, mint vallásnak elfogadtatása szerte a világon.”<sup>21</sup> Bevétele a szcientológus üzletemberek által befizetett tagdíjakból és a szcientológus üzleti tanácsadók által befizetett jogdíjakból keletkezik.

Norbert Porthoff, volt német szcientológus szerint a WISE célja Hubbard tanainak terjesztése az iparban, a gazdaságban és politikai körökben. A szcientológia által vezetett vállalatokat konzorciumokká kapcsolja, hogy így egyesülve üzleti spekulációkat hajthassanak végre vagy nagyobb ingatlantranzakciókat realizálhassanak.

A WISE-tagokkal egy 24 pontos tagkódexet is aláíratnak, amelynek minden pontjából kitűnik a szcientológia egyház markáns és határozott vallási propagandája. Néhány pont a 24-ből, a teljesség igénye nélkül:

*„Fogadom, felelősséget vállalok azért, hogy megvédjem a Szcientológia Egyházakat vonalaik vagy személyzetük megzavarásától, felbomlasztásától vagy a velük való visszaélésektől.*

*Fogadom, hogy jó példát mutatok L. Ron Hubbard adminisztratív, etikai és igazságszolgáltatási technológiájának működőképességére.*

*Fogadom, hogy felelősséget vállalok egy új civilizáció létrehozásáért, amelyben a tehetséges emberek sikereket érhetnek el, és a becsületes embereknek jogai vannak.”<sup>22</sup>*

## **NARCONON**

306

A Narconon („nem a narkotikumokra”) a szcientológia első számú, úgynevezett humanitárius programja, aminek keretében az 1960-as évektől az Egyesült Államokban és az európai országok többségében méregtelenítő és rehabilitációs központok sora alakult meg. Hazánkban a Narcononhoz tartozik az Együtt egy drogmentes Magyarországért mozgalom, amelynek legismertebb éves rendezvénye a Drogmentes Magyarország Maraton. A Narconon drogmegelőzési és drogelvonó tevékenységet hirdető szervezet. A legtöbb az egyházhoz köthető organizáció közül, ez hozza a legjelentősebb hasznot. A Narconon egyik fő jellemzője a modern orvostudománnyal, különösen a pszichiátriával való szembenállás. A szcientológusok elutasítják a szenvedélybetegek és pszichiátriai betegek bárminemű gyógyszeres kezelését. Szintén elutasítják a fájdalomcsillapítókat vagy antidepresszánsokat, úgy, mint a drogokat is. Hubbard szerint a drogok/gyógyszerek olyan mentális képeket hagynak maguk után, amelyek akadályozzák az ember spirituális fejlődését. A szcientológusok dogmaként fogadják el Hubbard vitaminokkal és gyógyszerekkel kapcsolatos kijelentéseit, pedig azokra nincs tudományos bizonyíték. Annak ellenére, hogy L. Ron Hubbard szerint a Narconon a világ leg-

hatékonyabb drogelvonó kezelése, hamar lettek kritikusai világszerte. Hazánkban például a TASZ (Társaság a Szabadságjogokért) 2015-ben készült, „Célkeresztben a fiatalok: drogprevenció mint álcázott szcientológus marketingeszköz” című szakvéleményében többek között a következő erőteljes bírálatot fogalmazza meg a Narcononnal szemben: „A Narconon egy szcientológusok által kidolgozott és alkalmazott áltudományos módszer a drogfüggők detoxikációjára és rehabilitációjára.”

„Az összesen 6-7 hónapos Narconon-kezelés első szakasza a „drogmentes elvonás”, amelynek során a függőnek száraz elvonáson (cold turkey) kell átmennie, ami orvosi felügyelet nélkül bizonyos függőségek, például alkohol vagy opiátok esetén akár életveszélyes is lehet. A hagyományos kórházi detoxikáció során ezért különféle gyógyszerekkel, pl. fájdalomcsillapítókkal próbálják enyhíteni az elvonási tüneteket, illetve opiátfüggőség esetén fokozatosan hozzák le a szerről a pácienszt szubsztitúciós szerek (pl. metadon, buprenorfin) segítségével. A Narconon-program során azonban kizárólag vitaminokat és ásványi anyagokat adnak az alanyoknak, ezek az elvonási tünetek csillapítására nem alkalmasak. A módszer számos egészségügyi kockázatot hordoz magában: egy felnőtt embernek nem tanácsos 15-30 percnél több időt töltenie a szaunában, a Narconon klienseinek azonban gyakran órákat kell a hőségben tölteniük, ez túlhevüléshez és kiszáradáshoz vezethet. Egyes vitaminok túladagolása szintén veszélyes lehet az egészségre, a Narconon-kúra során felírt vitamindózisok messze meghaladják a tudományos testületek által javallott dózisokat. A niacinból akár 5 grammot is beadhatnak egy nap, pedig 50 mg feletti dózisban fejfájást, hányingert okozhat, napi 2 gramm feletti dózisban pedig májkárosodáshoz vezethet.<sup>23</sup> Dr. Zacher Gábor toxikológus<sup>24</sup> a kezeléssel kapcsolatban a következőt nyilatkozta: „ez a kezelés, nemcsak hogy a sarnatárság kategóriájába tartozik, de kimeríti a szándékos veszélyeztetés bűnügyi fogalmát is!

Életüket kockáztatják azok a páciensek, akik részt vesznek a Szcientológiai Egyházzal kapcsolatba hozható méregdrága drogelvonón – állítja Zacher Gábor toxikológus. A Nógrád megyei Garábon található rehabilitációs központban több milliót kérnek egy kúráért, mégsem találtunk egyetlen szakorvost sem.”

A toxikológus is megerősíti azt, hogy tudományosan nem megalapozott a drogrehabilitáció és a niacin közötti összefüggés, ráadásul a szer túladagolása veszélyes is lehet.

Ezen túlmenően a szauna a legcsekélyebb mértékben sem méregteleníti a drogfüggőket, ellenben úgy megterheli a keringést, hogy az rendkívül veszélyes lehet, még egy kiváló egészségi állapotban lévő fiatal számára is. *„Ilyen erővel éjfélkor sőt is dobálhatnának át a vállukon”* – állította Funk Sándor, a Nyíró Gyula Kórház addiktológiai osztályának volt főorvosa, amikor a program hatékonyságáról kérdezték. Elmondása szerint az ilyen típusú drogrehabilitáció komoly veszélyekkel járhat a drogfüggőre nézve, hiszen nincs tudományos alapja. Rátz József, a Kék Pont Drogkonzultációs Központ vezetője osztotta Funk véleményét, hozzátéve, hogy a Narconon Magyarország Alapítvány ilyesfajta tevékenysége államilag nem elfogadott.

## A „PSZICHIÁTRIAI GONOSZ LEGYŐZÉSE”

A CCHR (Citizens Commission for Humanity Rights – Állampolgári Bizottság az Emberi Jogokért) nevű, a szcientológiához köthető civil szervezet 1994 óta működik Magyarországon. Több országos kampányt kezdeményeztek, amelyek központi motívuma mindig a szigorú szembenállás a pszichiátriával. Ez a szervezet azt tűzte ki céljául, hogy felhívja a figyelmet a pszichiátria terén általuk feltárt visszaesetekre és a pszichiátriai osztályok rossz működésére. Kiadványokon és tanulmányokon keresztül igyekeznek formálni a társadalom véleményét. Tevékenységükkel tehát explicit módon szakosodtak a pszichiátria elleni harcra.

Hubbard más vallások fanatikusait is megszegyenítő hevesseggel támadja a pszichiátria és a pszichológia intézményét. Hubbard „psych”-nak, a magyar szcientológusok pedig „pszichó”-nak neveznek minden pszichológust, pszichiátert, pszichoanalízissel foglalkozó szakembert. Hubbard azt vallja a pszichiátriáról, hogy általában nincs biológiai bizonyíték az elmebajjal kapcsolatos pszichiátriai elméletekre.



*„A pszichiáterek mind bűnözők. Egyetlen olyan élő pszichiáter sincs, akit nem tudnánk köztörvényes bűnökért (zsarolás, testi erőszak, gyilkosság) elítéltetni.”<sup>25</sup>*

*„A pszichók felelősek a bűnözésért. Egy megoldás van a bűnözésre – szabaduljunk meg a pszichóktól! Ugyanis ők okozzák!”<sup>26</sup>* A szcientológia és a pszichiátria diszharmonikus viszonyára hazánkban is számtalan konfliktus utal.

Az ország nyilvánossága is emlékezhet a 2000-es évek elején Veér András és Erőss László által megírt, háromkötetes szcientológiaellenes könyvre.<sup>27</sup> Veér András ideg- és elmeorvos professzor volt, aki a szcientológusok pszichofóbiája miatt keményen szembekerült az egyházzal. Veér nem mellesleg a honi szcientológia szervezet legtámadottabb állami intézménye, az Országos Pszichiátriai és Neurológiai Intézet (rövidítve OPNI, közismertebb nevén Lipótmező) főigazgatója is volt.

A szerzőpáros által megírt három kötet kvázi egy válaszreakció volt a CCHR nyílt támadására, amelynek fő célpontja a pszichiátria mellett az addiktológia.

A három kötetről minden elmondható, csak az nem, hogy sine ira et studio (elfogultság és harag nélküli) mű lenne. Megjelenésüket követően a szcientológia még „magasabb fokozatra kapcsol”, és végül a félig-meddig nyilvánosságnak is érzékelhető harcból számos furcsa körülményt követően az egyház került ki győztesen.<sup>28</sup>

A nagy szakmai múltú OPNI bezárása mögött is a szervezet tevékenységét vizionálják, sőt 2007. február 12-én Mikola István országgyűlési képviselő felszólalásában az intézet bezáratása kapcsán azt állította, hogy a szcientológusok befolyása már elérte a kormányt is. Szerinte ugyanis a szervezet globális támadást indított a pszichiátriai szakma ellen. A politikus ezért arra kérte a parlament emberi jogi és nemzetbiztonsági bizottságát, hogy kezdjen vizsgálatot az ügyben.<sup>29</sup>

Hogy volt-e befolyásuk a történésekre, nem tudható teljes bizonyossággal, de az OPNI bezáratását a Magyarországi Szcientológia Egyház nagy győzelemként ünnepelte. Impact nevezetű propagandamagazinjukban „*A pszichiátriai gonosz legyőzése*” címmel cikkeztek arról, hogy a CCHR két hazai vezetője, az OPNI bezáratása érdekében folytatott kemény harcukért cserébe, David Miscavige-től, a nemzetközi szcientológia legfőbb vezetőjétől megkapta a Szcientológusok Nemzetközi Szövetsége legmagasabb egyházi kitüntetését, a Freedom Medalt. Az indoklás szerint a jutalom azért járt, mert „*térdre kényszerítették a gyógyszeres sokk-kezelés szülőhelyét, és rátették Magyarországot a pszichiátriamentes jövő felé vezető útra.*”<sup>30</sup>

Summázva tehát, a szóban forgó egyesületek és alapítványok olyan, a társadalomban kiemelt területekre koncentrálnak, amelyek különösen fontosak az állampolgároknak. A fenti néhány példából az is felmérhető, hogy széles körű lefedettséget biztosítanak a szociális témákat tekintve. Az alapítványi megjelenések sokszor karitatív, közösségileg elfogadott, segítségnyújtásnak látszó fellépésnek álcázottak. Üzeneteik hangzatosak, de kampánytevékenységük céljai között egyértelműen felismerhető az új tagok toborzása iránti szándék.

Olyan, mindenkit érintő problémákra kínálnak jól csengő megoldást, amely világnézeti és felekezeti hovatartozástól függetlenül rengeteg ember tetszését elnyeri. Így a szcientológiának alkalma nyílhat rá, hogy hírességeket, politikusokat és esetleg jogalkalmazókat környékezzen meg, és ezzel olyan kapcsolati tőkét halmozzon fel, amelyet szükség esetén más célokra is felhasználhat. Eközben üzenetét, eszméit olyan széles társadalmi rétegekhez képes eljuttatni, amiről egyébként nem is álmodhatna. Ezenfelül nem elhanyagolható mozgatórugó a pénzszerzési funkció sem, amely az egyház legitim egzisztenciáját hivatott alátámasztani.

Végezetül a következő táblázatot mintegy összefoglalóként állítottam össze a szcientológiával kapcsolatba hozható jogsértések viszonylatában.

Célom, hogy – a teljesség igénye nélkül – szemléltessem azt az érdekes tény, hogy a különféle jogszabályi háttérrel rendelkező országokban,

egymástól függetlenül is, látható párhuzamosság a *törvényi tényállások tekintetében (a táblázatban csak a felmerült cselekményekre koncentráltam, az ügyekben meghozott bírósági döntésekre nem).*

Szeretném azonban hangsúlyozni, hogy az állami szintű kritikák – noha a szcientológusok a vallásszabadság elleni támadásnak tartják – nem a nézeteikkel, hanem a módszereikkel kapcsolatosak.

Ország	A szcientológiával kapcsolatba hozott bűncselekmények
Magyarország	jogellenes adatkezelés, kuruzslás, kémkedés, személyes adattal visszaélés, információs önrendelkezéshez való jog megsértése
Görögország	csalás, kuruzslás, pénzmosás
Belgium	illegális orvosi gyakorlat, szervezett bűnözői tevékenység, adatvédelmi törvények megsértése, bűnszervezetben elkövetett csalás, zsarolás és kuruzslás
Orosz Föderáció	orvosi/gyógyászati tevékenységek illegális gyakorlata, pénzmosás, személyes adatok megsértése, csalás, sikkasztás
Franciaország	csalás, csoportosan elkövetett csalás, kuruzslás
Németország	csalás, alap és az emberi jogokat, mint például az egyén fejlődéshez való jog, illetve az egyenlő bánásmód elvének korlátozása

## ÖSSZEZGÉS

A világnézeti alapon szerveződő társaságok sokasága között a szcientológia kiemelt helyet foglal el azzal, hogy megalakulása óta a hatóságok, titkosszolgálatok és szektaszpecifikus szervezetek látókörében van. Tény azonban, hogy Európa-szerte tevékenységük az utóbbi évtizedben mérséklődött, híveinek száma is csökkent, köszönhetően a hatósági és állami fellépéseknek, és természetesen a Web 2.0 (webkettő) információmegosztó és felvilágosító tevékenységének.

Bár továbbra is sorra születnek a jogerős elmarasztaló ítéletek a hozzájuk kapcsolható törvénysértések vonatkozásában, de az államok marginalizációs törekvéseit nehezítő tényező, hogy a konkrét törvényi tényállások

szerint nehezen behatárolható, és esetenként bűncselekményként nem értékelhető tevékenységeket folytatnak. Ebből adódóan a nyílt hatósági eljárás kezdeményezése is nehézkes.

Kritikusai szerint a szcientológia (és a hozzá hasonlatos szervezetek) teológiai tézisei nem mérvadóak, inkább csak a létjogosultságukat hivatottak alátámasztani. A hatóságok nemcsak nemzetbiztonsági, de nemzetgazdasági szempontból is kockázatosnak vélik a szatellit szervezeteivel a politikai és gazdasági színtereken térhódítási törekvéseket gyakorló egyházat. Az államok, jogszabályi háttérük, valamint egyéb érdekek mentén különféle vérmérséklettel lépnek fel a szcientológiával szemben, hiszen létező veszélyt látnak a szervezet túlzott dominanciája és térhódítási szándéka mögött. A fellépés – amennyiben marad a jelenlegi működési mechanizmusuk – feltehetően továbbra is garantált, elvégre a demokráciák egyik ideális jellemzője, ha önálló szabad akarattal rendelkező (nem pedig pszichikai függőségben tartott) állampolgárokkal rendelkezhet.

Jelenleg kijelenthető, hogy bármi is volt kezdetben az „ok a háborúra”, mára az egyház nonkonformista hozzáállásának, unortodox vallásfelfogásának és az államok önvédelmi törekvéseinek szembenállása miatt kevés az esély a modus vivendire.

## JEGYZETEK

- 1 Az 1990. évi IV. törvény a lelkiismereti és vallásszabadságról, valamint az egyházakról - <https://mkogy.jogtar.hu/jogszabaly?docid=99000004>. TV - (letöltve: 2017. 12. 21.)
- 2 A lelkiismereti és vallásszabadság jogáról, valamint az egyházak, vallásfelekezetek és vallási közösségek jogállásáról.
- 3 David G. Bromley és Mitchell I. Bracey a szcientológiát kvázi vallásnak, illetve kvázi vallási csoportnak tartja. - Kamarás István - Darázstanalítás - Szociológiai szemle 2011/3. 4. o.
- 4 [www.szcientologia.org.hu](http://www.szcientologia.org.hu) - [www.szcientologia.org.hu/faq/what-is-scientology.html](http://www.szcientologia.org.hu/faq/what-is-scientology.html) (letöltve: 2017. 12. 18.)
- 5 Does Urbano Alonso Galan actually exist??? <https://whyweprotest.net/threads/does-urbano-alonso-galan-actually-exist.105888/> (letöltve: 2018. 02. 20.)
- 6 Katolikus hírek-hazai hírek <http://www.katolikus.hu/news/20010404S.html> (letöltve: 2017. 12. 21.)
- 7 Rink in AUFFAHRT 2000, III. 274. - az idézet Máté-Tóth András - Nagy Gábor Dániel Alternatív Vallás Szcientológia Magyarországon. L'Harmattan, Budapest, 2011. című könyvének 148. oldalán található.
- 8 Karl Jozef Rauber pápai nuncius nyilatkozata <http://www.szabadgondolkodas.hu/vallasok/kereszt.htm> (letöltve: 2017. 12. 21.)
- 9 Benjamin Beit-Hallahmi - Scyentology: Religion or Raket? - Szcientológia: Vallás vagy átverés? <https://archiv.ub.uni-marburg.de/ep/0004/article/view/3724> (letöltve: 2017. 12. 20.)
- 10 Dr. Császár-Nagy Noémi: Klinikai pszichológiai igazságügyi szakpszichológiai vélemény [http://naih.hu/files/NAIH\\_2017\\_148\\_H\\_szakertoi\\_velemeny.pdf](http://naih.hu/files/NAIH_2017_148_H_szakertoi_velemeny.pdf) 17. o. (letöltve: 2018. 03. 14.)
- 11 Önéletrajzi kérdések áttekintés <http://szcientopedia.hu/materials/elettorteneti.pdf>
- 12 Mi a szcientológia? Mi a különleges ügyek irodája? <http://mia.szcientologia.org/html/part12/chp36/pg0653-d.html> (letöltve: 2018. 02. 21.)
- 13 <http://www.verfassungsschutz-bw.de/Lfr/Startseite/Arbeitsfelder/Office+of+Special+Affairs> (letöltve: 2018. 02. 20.)
- 14 The scientology money project <https://scientologymoneyproject.com/tag/operation-snow-white/> (letöltve: 2018. 02. 22.)
- 15 Baden Württemberg Landesamt vor Verfassungsschutz kiadvány <http://www.verfassungsschutz-bw.de/Lfr/Startseite/Arbeitsfelder/Office+of+Special+Affairs> (letöltve: 2018. 02. 20.)
- 16 Landesamt für Verfassungsschutz: Der Geheimdienst der Scientology Organisation - A szcientológia titkosszolgálatára <http://agpf.de/Archiv/Geheimdienst-LfV-HH.pdf> (letöltve: 2018. 02. 20.)
- 17 A Szcientológia Ügynökei <https://www.youtube.com/watch?v=OoG-diPdYeE> (letöltve: 2017. 12. 30.)
- 18 Lily Lynch Balkanist magazine: The Church of Scientology wanted a Balkan Holy Land (A szcientológia egyház a balkán szent földet akarta) <http://balkanist.net/scientologys-balkan-holy-land/> (letöltve: 2018. 02. 22.)
- 19 Kirijenko absolvierte Scientology-Kurs <http://www.pewid.ch/SCI/kirienko.html> (letöltve: 2018. 01. 25.)
- 20 Lugosi Győző: Adalékok a szcientológia negyedszázados magyarországi története című írásából [http://archiv.uni-nke.hu/feltoltes/uni-nke.hu/konyvtar/kofop/212/magyarorszag\\_europaban\\_europa\\_a\\_vilagban.pdf](http://archiv.uni-nke.hu/feltoltes/uni-nke.hu/konyvtar/kofop/212/magyarorszag_europaban_europa_a_vilagban.pdf) (letöltve: 2018. 01. 24.)

- 21** A Wise honlapja - Wise célja <http://www.wise.hu/cel.html> (letöltve: 2017. 12. 25.)
- 22** A Wise honlapja - Wise-tagok kódexe [http://www.wise.hu/wise\\_kodex.html](http://www.wise.hu/wise_kodex.html) (letöltve: 2018. 02. 27.)
- 23** TASZ Célkeresztben a fiatalok [https://issuu.com/hclu/docs/2015\\_szcientologusok\\_vegso\\_uj](https://issuu.com/hclu/docs/2015_szcientologusok_vegso_uj) (letöltve: 2018. 02. 25.)
- 24** Dr. Zacher Gábor (Budapest, 1960. október 8.-) főorvos, címzetes egyetemi docens, a Honvédkórház Sürgősségi Betegellátó Centrumának vezetője. (2018 augusztusában felmondott)
- 25** L. Ron Hubbard, 1969. június 23., Crime and Psychiatry (A bűnözés és a pszichiátria) <http://freedom.ironhubbard.org/page080.htm> (letöltve: 2018. 01. 25.)
- 26** L. Ron Hubbard, 1982. május 6., The Cause of Crime (A bűnözés oka) <http://freedom.ironhubbard.org/page108.htm> (letöltve: 2018. 01. 25.)
- 27** Veér András, Erőss László: Bolondok (úr)hajója - a szcientológia titkai, avagy a szcientológusok galaktikus pókerpartija Istennel és a pszichiátereikkel: a Föld a Naprendszer elmegyógyintézete? Art Nouveau, Pécs, 1999.; Magyarország a szcientológia (pók)hálójában, Art Nouveau, Pécs, 2000.; A szcientológia mocsarában: dokumentumok és következtetések, Art Nouveau, Pécs, 2001.
- 28** 003-ban Erőss tisztázatlan okokból szembe fordult szerzőtársával, és meghazudtolva addigi véleményét Pszichobiznisz kontra szcientológia címmel adta ki a szcientológiát magasztaló könyvét. Veér András 2006-ban bekövetkezett haláláig nem támadta tovább a szcientológiát.
- 29** Magyar Nemzet: Mikola: A szcientológia áll a Lipótmező bezárása mögött <https://mno.hu/migr/mikola-a-szcientologia-all-a-lipotmez-o-bezarasa-mogott-442974> (letöltve: 2018. 01. 22.)
- 30** Szcientológia: objektíven és szubjektíven: Kitüntetést kapott az egyik szcientológus vezető az OPNI bezáratásáért [https://objektivszcn.blog.hu/2010/12/16/kituntetest\\_kapott\\_az\\_egyik\\_szcientologus\\_vezeto\\_az\\_opni\\_bezarasaert](https://objektivszcn.blog.hu/2010/12/16/kituntetest_kapott_az_egyik_szcientologus_vezeto_az_opni_bezarasaert) (letöltve: 2018. 09. 10.)